

Значення криміналістичних знань у суспільному житті людини

Микитин І.М., слухач 3-К курсу ННІЗН НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, професор *Весельський В.К.*

Криміналістика є системою багатограних знань, які використовуються у різних сферах суспільного життя. Враховуючи бурхливий розвиток суспільства криміналістична наука набуває більшого значення не лише під час розкриття та розслідування кримінальних правопорушень, а й у цивільних провадженнях, адміністративних правопорушеннях та інших сферах, що не стосуються судочинства.

Необхідно підкреслити, що криміналістика, особливо на початкових етапах свого розвитку, формувалася переважно за рахунок пристосування досягнень природничих та технічних наук до потреб кримінального судочинства, тобто шляхом міжгалузевого синтезу. Разом з тим розвиток криміналістики переконливо свідчить про те, що її досягнення досить активно використовуються у інших галузях науки та практики. Коло застосування можливостей криміналістики досить широке. Це і відносно близькі криміналістиці сфери кримінального, адміністративного та цивільно-правового судочинства, управління правоохоронними органами, митна справа, і досить віддалені - історія, літературознавство, мистецтвознавство та інші. Доречно буде сказати, що вже на перших етапах свого розвитку криміналістика досить помітно впливала на розвиток природничих наук та напрямів діяльності [1, с. 15].

Криміналістичні знання сьогодні застосовують і в таких сферах як страхування майна, коли мова йде про з'ясування події що сталася, тобто чи є подія інсценованою, чи насправді стався страховий випадок і страхова компанія повинна виплатити кошти.

Також актуальності набуває застосування так званого «Поліграфа» або «Детектора брехні» під час підбору персоналу великими фірмами та компаніями, незалежно від кола інтересів. Інструментальна діагностика достовірності вербальної інформації уособлює собою знання різних наук кібернетики, інформатики та комп'ютерного програмування, медицини, психіатрії, психології, психофізіології тощо. Вони дали змогу виділити психодіагностику вербальної інформації людини в окремих напрям спеціальних знань.

Проведення ДНК-аналізу на встановлення батьківства чи родинних зв'язків проводиться не лише в рамках кримінального або цивільного провадження, а й у вирішенні побутових проблем. Метод ДНК-аналізу дозволяє з високим ступенем імовірності ідентифікувати будь-кого за слідами біологічного походження - чи то є розшукуваний злочинець, чи безвісти зникла людина, або коли потрібно поставити крапку над «і» в питанні того ж спірного батьківства чи розв'язати інші проблеми, що потребують судового розгляду. Перевага методу в тому, що для виокремлення ДНК достатньо дешиці початкового матеріалу (кров, сперма, слина, волосся, кісткові тканини тощо), що містить хоч кілька цілих клітин [2].

Також не можна залишити без уваги й те, що бурхливий розвиток автоматизації, інформатизації та комп'ютеризації у всіх сферах суспільного життя, стрімкий розвиток інформаційних технологій, розширення виробництва технічних засобів і застосування комп'ютерної техніки, породили новий вид суспільно-небезпечних діянь. Сутність відповідних злочинних діянь полягає в

тому, що комп'ютерна інформація неправомірно використовується або вона сама стає об'єктом посягання. Сьогодні важко уявити сферу суспільного життя, у якій не використовувалися б сучасні інформаційні технології. Тому зрозуміло, що високими технологіями почав цікавитися злочинний світ. Професійна майстерність деяких його представників, особливо в економічній та фінансовій сфері викликає здивування. Повідомлення зарубіжних науковців свідчать, що збитки від комп'ютерних злочинів посідають третє місце після торгівлі наркотиками та зброєю, а їх кількість має тенденцію до збільшення, що турбує все цивілізоване суспільство. Зрозуміло, що Україна, входячи в міжнародний інформаційний простір, не може залишатися осторонь проблем сучасного інформаційного суспільства.

На сьогодні над вирішенням криміналістичних проблем працюють могутні науково-практичні центри (інститути), колективи відповідних кафедр юридичних вузів і досить широкої мережі територіальних експертно-криміналістичних підрозділів органів внутрішніх справ, установ судової експертизи Міністерства юстиції, Міністерства охорони здоров'я й інших відомств. У їх структурі працюють представники практично всіх галузей науки. Багаторазово зросли за обсягом й ускладнилися власне кажучи виконувані ними наукові і практичні завдання.

Список використаних джерел:

1. Криміналістика : Підручник / В.В. Пясковський, Ю.М. Черноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін. - К. : «Центр учбової літератури», 2015. - 704 с.
2. Експерти - за нові стандарти якості - Іменем закону - Електронний ресурс - Режим доступу : www.imzak.org.ua/article/id/1222